

PROCEDUREBLAD BEHANDELING RAADSVOORSTEL

Het college verzoekt u dit raadsvoorstel te behandelen

Onderwerp	Digitale participatie bij initiatieven voor zonneparken en andere ruimtelijke initiatieven met impact op de omgeving
Zaaknummer	26375 - 2021
B&W vergadering	6 april 2021
Agendacommissie	19 april 2021
Raadsvergadering	29 april 2021
Portefeuillehouders	dhr. F. (Frank) Niens dhr. W.J.M. (Wout) Wagenmans
Behandelend ambtenaar	Maaïke van der Veen telefoon: 06-10021466, e-mail: maaïke.vander.veen@raalte.nl
Fatale termijn(en)	Er is geen sprake van een wettelijke beslistermijn

Bijlage(n):

(beslisdocumenten die meegezonden moeten worden)

Raadsvergadering	29 april
Zaaknummer	26375 - 2021
Onderwerp	Digitale participatie bij initiatieven voor zonneparken en andere ruimtelijke initiatieven met impact op de omgeving
Portefeuillehouder	dhr. F. (Frank) Niens dhr. W.J.M. (Wout) Wagenmans
Voor informatie	Maaïke van der Veen telefoon: 06-10021466, e-mail maaïke.vander.veen@raalte.nl

Samenvatting

Een zorgvuldige dialoog met omwonenden is een belangrijke randvoorwaarde bij initiatieven voor zonneparken en andere ruimtelijke projecten met impact op de leefomgeving. Vanwege de COVID-19 maatregelen kan deze dialoog al geruime tijd niet plaatsvinden in fysieke bijeenkomsten met omwonenden.

Het college heeft tot nu toe de lijn van uw raad gevolgd dat digitale bijeenkomsten met omwonenden fysieke bijeenkomsten niet kunnen vervangen. Als gevolg hiervan ligt de dialoog van lopende ruimtelijke initiatieven nagenoeg stil en kan de dialoog over nieuwe initiatieven niet starten.

Gezien de huidige coronasituatie is de verwachting niet dat (grote) fysieke bijeenkomsten op korte termijn weer mogelijk zijn. Het college vindt het wel belangrijk dat - na een lange periode van stilstand - de dialoog over en daarmee het proces van ruimtelijke initiatieven kan worden voortgezet. Het college ziet digitale participatie, gezien de opgedane ervaring bij andere trajecten en de beschikbare technische tools, inmiddels als een volwaardig alternatief voor fysieke participatie. Het college vraagt de raad daarom om – totdat de COVID-19 situatie (grote) fysieke bijeenkomsten weer mogelijk maakt - in te stemmen met het voortzetten/starten van de dialoog over lopende en nieuwe ruimtelijke initiatieven via digitale participatie, aangevuld met persoonlijk contact met direct omwonenden.

Beslispunten

1. In te stemmen met het voortzetten/starten van de dialoog over lopende en nieuwe ruimtelijke initiatieven met impact op de omgeving via digitale participatie, aangevuld met persoonlijk contact met direct omwonenden, totdat de COVID-19 situatie (grote) fysieke bijeenkomsten weer mogelijk maakt.

Inleiding

Een zorgvuldige dialoog met omwonenden is een belangrijke randvoorwaarde bij initiatieven voor zonneparken en andere ruimtelijke projecten met impact op de leefomgeving. Vanwege de COVID-19 maatregelen kan deze dialoog al geruime tijd niet plaatsvinden in fysieke bijeenkomsten met omwonenden.

Het college heeft tot nu toe de lijn van uw raad gevolgd dat digitale bijeenkomsten met omwonenden fysieke bijeenkomsten niet kunnen vervangen. Als gevolg hiervan ligt de dialoog van lopende ruimtelijke initiatieven nagenoeg stil en kan de dialoog over nieuwe initiatieven niet starten.

Gezien de huidige coronasituatie is de verwachting niet dat (grote) fysieke bijeenkomsten op korte termijn weer mogelijk zijn. Het college vindt het wel belangrijk dat - na een lange periode van stilstand - de dialoog over en daarmee het proces van ruimtelijke initiatieven kan worden voortgezet. Het college ziet digitale participatie inmiddels als een volwaardig alternatief voor fysieke participatie. Het college vraagt de raad daarom om – totdat de COVID-19 situatie (grote) fysieke bijeenkomsten weer mogelijk maakt - in te stemmen met het

voortzetten/starten van de dialoog over lopende en nieuwe ruimtelijke initiatieven via digitale participatie, aangevuld met persoonlijk contact met direct omwonenden.

De directe aanleiding voor dit raadsvoorstel is het initiatief voor het zonnepark aan de Sumpelweg. Omwonenden hebben in december 2020 en januari 2021 ingesproken bij uw raad met het verzoek de dialoog over dit initiatief uit te stellen totdat deze in fysieke vorm weer mogelijk is. Daarnaast hebben de grondeigenaren en de ontwikkelaar van dit initiatief uw raad in een brief gevraagd de dialoog in digitale vorm juist te starten. Om een goed beeld te hebben van alle lopende initiatieven voor een zonnepark geeft bijlage 1 een actueel overzicht. Het overzicht gaat ook in op de stand van zaken van de dialoog met de omgeving. Met deze bijlage geven wij uw raad ook een actueel (kwartaal) overzicht van de gerealiseerde, vergunde en lopende initiatieven voor een zonnepark. Het overzicht is een momentopname. Nieuwe initiatieven kunnen immers blijven binnenkomen. Ook zijn er initiatieven in de verkenningsfase (openbaar en niet-openbaar) afgewezen en gestopt.

In dit raadsvoorstel gaan wij eerst in het algemeen in op de voor- en nadelen van digitale participatie. Daarbij geven we aan hoe we de nadelen van digitale participatie kunnen minimaliseren. Tot slot geven we een toelichting op het voorstel aan uw raad.

Beoogd effect

Het voortzetten en/of starten van de dialoog over initiatieven voor een zonnepark en andere ruimtelijke initiatieven zodat deze initiatieven hun bijdrage kunnen leveren aan de diverse gemeentelijk opgaven.

Argumenten

Toelichting overzicht lopende initiatieven voor een zonnepark

Bijlage 1 geeft een actueel overzicht van de lopende initiatieven voor een zonnepark. Er is één initiatief waarbij de dialoog met de omgeving niet kan starten vanwege de COVID-19 situatie (zonnepark Sumpelweg). Daarnaast is er een initiatief waar de dialoog is gestart, maar nog is niet afgerond (drijvend zonnepark Reko-plas). De andere initiatieven bevinden zich op dit moment in een verkennende fase. Op korte termijn wordt duidelijk of deze initiatieven worden doorgezet. De eerstvolgende stap is dan het starten van de dialoog met de omgeving.

Voor initiatiefnemers is de planning van de SDE-subsidie ronden van belang. De eerstvolgende ronde voor de SDE is in september 2021. Deze deadline is, met uitzondering van het zonnepark op de REKO-plas (en mits de dialoog in digitale vorm kan worden afgerond), voor de lopende en nieuwe initiatieven (groter dan 2 ha) niet meer realistisch gelet op de tijd die nodig is voor een zorgvuldige dialoog, de benodigde uitgebreide vergunningprocedure en een besluit van uw raad.

Gezien de tijd/doelstelling die er is tot 2030 om ons RES-bod van 100 Gwh te realiseren, betekent uitstel van de dialoog niet direct dat we de energieopgave niet zullen realiseren. Wel kan verder uitstel ertoe leiden dat initiatiefnemers afhaken en de betreffende initiatieven geen bijdrage meer leveren aan de opgave. Uitstel kan ook leiden tot druk op participatieprocessen op een later moment. Immers, de initiatieven die meetellen in de doelstelling voor 2030 moeten uiterlijk in 2025 vergund zijn (na 2025 wordt de SDE-subsidieregeling stopgezet). Belangrijk is ook dat verder uitstel een negatief effect kan hebben op 'energie' die op dit moment volop aanwezig is bij de lokale werkgroepen/energiecoöperaties om initiatieven te starten. Deze dorpsaanpak met lokale initiatieven van onderop willen we juist stimuleren.

Overzicht voor- en nadelen digitale participatie

Digitale bijeenkomsten zijn anders dan fysieke bijeenkomsten. De voor- en nadelen van digitale en fysieke participatie zijn verschillend en daarom ook moeilijk met elkaar te vergelijken.

Digitale participatie heeft een aantal voordelen ten opzichte van fysieke participatie:

- Het thuis aanschuiven bij een digitale bijeenkomst kan toegankelijker en laagdrempeliger zijn dan naar een locatie toe te moeten gaan waar de fysieke bijeenkomst plaatsvindt.
- Inwoners die minder mondig zijn kunnen in een digitale bijeenkomst wellicht beter uit hun woorden komen dan in een fysieke bijeenkomst.

- Digitale bijeenkomsten zijn vaak opgesplitst in momenten van informatie zenden (kennis delen) en kort daarna interactie (gesprek). Dit geeft inwoners tussentijds tijd om na te denken.
- De interactie in digitale bijeenkomsten wordt direct opgeslagen wat kan bijdragen aan de transparantie van processen. Inwoners die een digitale bijeenkomst niet kunnen bijwonen kunnen deze later terugzien en dan alsnog (telefonisch) hun vragen stellen.

Er zijn ook nadelen van digitale participatie ten opzichte van fysieke participatie:

- Digitale instrumenten kunnen (technologie schuwe) mensen uitsluiten.
- Bij digitale participatie kunnen belangen en wensen goed worden opgehaald maar er is kans op minder interactie en dialoog tussen de deelnemers/omwonenden zelf. Het is moeilijker te zien wat er onderling speelt.
- Voor digitale participatie is een andere aanpak nodig en het vereist andere kennis en goede middelen. Vaak is meer voorbereidingstijd nodig om de kwaliteit en ook de privacy te waarborgen. Dit kan voor sommige initiatiefnemers lastig zijn.

Minimaliseren nadelen digitale participatie

Waarborgen toegankelijkheid

Elke vorm van participatie sluit sommige mensen in en anderen uit. Om de toegankelijkheid van (fysieke én digitale) bijeenkomsten voor iedereen te borgen is altijd een goede en brede mix van middelen nodig. Het waarborgen van de toegankelijkheid bij digitale participatie is goed mogelijk vindt ons college. Zo zal aanvullend aan digitale participatie altijd en naar behoefte persoonlijk contact met (direct) omwonenden plaatsvinden. De ervaring, ook in Raalte, leert dat het een vooroordeel is om te stellen dat ouderen niet, of minder deelnemen aan digitale bijeenkomsten. Voor inwoners die moeite hebben met de digitale techniek kan voorafgaande aan de bijeenkomsten hierover uitleg gegeven door de initiatiefnemers.

Waarborgen interactie en kwaliteit digitale bijeenkomsten

Er zijn inmiddels diverse ‘tools’ waarmee een goede digitale interactie tussen omwonenden en omwonenden mogelijk is. Na een jaar digitaal werken zien we ook goed welke tools in welke situaties goed kunnen werken en welke niet. Op dit punt zijn inmiddels ook diverse Handreikingen verschenen, onder meer van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten ([Inspiratiegids van de Vereniging van Nederlandse gemeenten](#)). Verschillende van deze digitale tools gebruiken we als gemeente ook al. Met de tools kunnen de belangen, wensen en zorgen van omwonenden goed en zorgvuldig in beeld worden gebracht. Het is mogelijk om allerlei faciliteiten toe te voegen. Bijvoorbeeld om omwonenden een online standpunt voor te leggen en daar een peiling over te houden. De digitale participatie doen we waar nodig altijd in combinatie met het leggen van persoonlijk contact.

Bij een digitale bijeenkomst is het (extra) belangrijk om vooraf goed na te denken over het doel ervan. Dit doel bepaalt immers de digitale ‘tool’ waarmee gewerkt gaat worden. De dialoog met de omgeving over een initiatief start in de praktijk met kennisdelen/informereren. De initiatiefnemer geeft daarbij informatie over bijvoorbeeld de gemeentelijke opgave waaraan het initiatief bijdraagt, het beleidskader en het landschap (analyse vroeger en nu). Kort na dit informeren vindt in een vervolgbijeenkomst een dialoog/gesprek met de omgeving plaats met als doel raadplegen en meebeslissen. Daarvoor is een andere digitale tool (want interactie) nodig. Beide digitale bijeenkomsten horen bij elkaar. Het is niet wenselijk om te starten met informeren zonder kort daarop het gesprek aan te gaan/te raadplegen. Bij fysieke bijeenkomsten gebeurt het informeren en het raadplegen meestal in dezelfde bijeenkomst.

Voorstel

Al het voorgaande overwegende ziet het college digitale participatie inmiddels als een volwaardig alternatief voor fysieke participatie. Het college vraagt de raad daarom om - totdat de COVID-19 situatie fysieke bijeenkomsten weer mogelijk maakt - in te stemmen met het voortzetten/starten van de dialoog over initiatieven voor een zonnepark en ook andere ruimtelijke initiatieven via digitale participatie. Waar nodig (om de toegankelijkheid te borgen of als daar behoefte aan is) worden digitale bijeenkomsten aangevuld met persoonlijk contact. Zo kunnen we doorwerken aan onze opgaven, in het bijzonder de energieopgave. We behouden ook de ‘energie’ om initiatieven te starten die er is bij de lokale werkgroepen/energiecoöperaties.

Bij alle initiatieven zetten we een goede en brede mix van middelen in die voor iedereen (jong-oud, hoogopgeleid-laagopgeleid etc.) voor een zo goed mogelijke interactie zorgt. De wijze waarop de (digitale) participatie plaatsvindt wordt, voordat de dialoog start, vastgelegd in het communicatie- en participatieplan dat initiatiefnemers maken en de gemeente toetst. Doel en opzet/digitale tool van bijeenkomsten bespreekt de gemeente altijd vooraf met de initiatiefnemer die verantwoordelijk is voor het participatieproces.

Duurzaamheid

De initiatieven voor zonneparken leveren een bijdrage aan de doelstelling van de gemeente om in 2030 100 GWh aan elektriciteit duurzaam op te wekken en daarnaast de doelstelling van rijk, provincie en gemeente om in 2050 energieneutraal te zijn.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Financiën

Niet van toepassing.

Vervolg

Afhankelijk van het besluit van uw raad vervolgen/starten we de dialoog van ruimtelijke initiatieven of stellen we deze uit totdat COVID-19 (grote) fysieke bijeenkomsten weer mogelijk maakt.

Communicatie

Initiatiefnemers en omwonenden van lopende initiatieven worden op de hoogte gesteld van het besluit van uw raad.

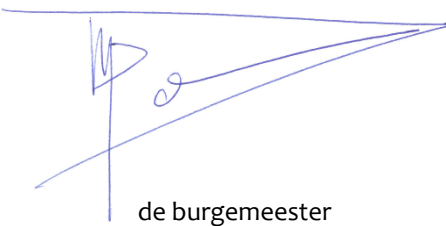
Bijlage

1. Overzicht initiatieven zonneparken d.d. april 2021

Burgemeester en wethouders van Raalte,

de (loco) secretaris
Mark Duijthoff

de burgemeester
Martijn Dadema

RAADSBSLUIT

Zaaknummer

26375-2021

De raad van de gemeente Raalte,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 6 april 2021

Besluit:

1. In te stemmen met het voortzetten/starten van de dialoog over lopende en nieuwe ruimtelijke initiatieven met impact op de omgeving via digitale participatie, aangevuld met persoonlijk contact met direct omwonenden, totdat de COVID-19 situatie (grote) fysieke bijeenkomsten weer mogelijk maakt.

Aldus besloten in de vergadering van 29 april 2021.

de griffier
Jan Bouke Zijlstra

de voorzitter
Martijn Dadema